

whakaaro iho i tubia mai ai aua tono e etahi tangata Maori: kia whakawakia tuaruatia taua kereeme:

Na, ko ahau ko Hone Eruini Maketanara, te Tumuaki Kaiwhakawa o taua Kooti, i runga i te mana kua tukua mai nei ki ahau mo taua mahi, ka whakahau atu nei kia whakawakia tuaruatia taua kereeme a tetahi tuunga o te Kooti ki Hotereni, i te Takiwa o Akarana, a te 1 o nga ra o Aperira, 1885.

He mea tuhituhi i te 8 o nga ra o Oketopa, 1884.

Naku, NA TE MAKETANARA,
Tumuaki Kaiwhakawa.

KOOTI WHENUA MAORI, NIU TIRENI,
TAKIWA O AKARANA.

IRUNGA i tetahi whakataunga a te Kooti i timata nei tona tuunga ki Ohinemuri, i te Takiwa o Akarana, i te 26 o nga ra o Mache, 1884, i runga i te whakaturanga o tetahi kereme mo te whakawakanga take o nga tangata ki tetahi pihi whenua i roto i taua Takiwa, ko "Hararahi" te ingoa:

I runga hoki i etahi tono whakawa tuarua i tubia mai ki tenei Kooti i roto i nga marama e toru i muri mai i taua whakataunga a te Kooti: he mate no ratou ki ta ratou whakaaro iho i tubia mai ai aua tono e etahi tangata Maori, kia whakawakia tuaruatia taua kereeme:

Na, ko ahau, ko Hone Eruini Maketanara, te Tumuaki Kaiwhakawa o taua Kooti, i runga i te mana kua tukua mai nei ki ahau mo taua mahi, ka whakahau atu nei kia whakawakia tuaruatia taua kereeme, a tetahi tuunga o te Kooti ki Hotereni, i te Takiwa o Akarana, a te 1 o nga ra o Aperira, 1885.

He mea tuhituhi i te 1 o nga ra o Tihema, 1884.

Naku, NA TE MAKETANARA,
Tumuaki Kaiwhakawa.

Panuitanga i raro i "Te Ture Whakatikatika i nga Ture Whenua Maori, 1883."

(L.S.) WILLIAM F. DRUMMOND JERVOIS, Kawana.

NOTEMEA i whakaturia a Pera Wheraro hei Kai-tiaki mo nga paanga me nga take o Hami Wheraro, tangata Maori o Niu Tireniki te whenua kua whakaaturia nei ki te Kupu Apiti ki tenei, i raro i nga tikanga o "Te Ture Whakahaere mo nga Whenua kua tuturu ki nga Maori, 1867," me nga Ture Whakatikatika i taua Ture, i raro i etahi tikanga here, a kua puta te tono kia unuhia aua here:

Na he whakaatu tenei kia mohiotia ai tera ka unuhia tonutia te here i runga i taua whenua e Te Kawana, ina pahure nga ra e ono tekau i muri mai i te pereretanga o tenei Panuitanga ki te *Gazette* me te *Kahiti*, he mea kia ahei ai taua Kai-tiaki ki te rihi i taua whenua mo nga tau kotahi tekau ma wha, timata mai i te 1 o nga ra o Hurae, 1884.

He mea tuhi i Poneke, i tenei te rua-tekau-ma-wha o nga ra o Tihema, i te tau o to tatou Ariki kotahi mano e waru rau e waru tekau ma wha.

HONE PARANIHI,
Minita mo te Taha Maori.

E TE ATUA TOHUNGIA TE KUINI!

KUPU APITI.

TERA pihi whenua katoa kei Te Aute i te Takiwa Porowintanga o Haaki Pei, e wha rau e rua tekau ma toru nga eka i roto nui ake iti iho, e mohiotia ana ko Waikareao.

Panuitanga i raro i "Te Ture Whakatikatika i nga Ture Whenua Maori, 1883."

NOTEMEA i whakaturia a Anaru Kune hei Kai-tiaki mo nga paanga me nga take o Hoani Meke raua ko Kingita Ngahoro, tangata Maori o Niu Tireniki te whenua kua whakaturia nei ki te Kupu Apiti ki tenei, i raro i nga tikanga o "Te Ture Whakahaere mo nga Whenua kua tuturu ki nga Maori, 1867," me nga Ture Whakatikatika i taua Ture, i raro i etahi tikanga here, a kua puta te tono kia unuhia aua here:

Na he whakaatu tenei kia mohiotia ai tera ka unuhia tonutia te here i runga i taua whenua e Te Kawana, ina pahure nga ra e ono tekau i muri mai i te pereretanga o tenei Panuitanga ki te *Gazette* me te *Kahiti*, he mea kia ahei ai taua Kai-tiaki ki te rihi i taua whenua mo nga tau e rua-tekau-ma-tahi timata mai i te 12 o Mache, 1884.

He mea tuhi i Poneke, i tenei te rua-tekau-ma-wha o nga ra o Nowema, i te tau o to tatou Ariki kotahi mano e waru rau e waru tekau ma wha.

HONE PARANIHI,
Minita mo te Taha Maori.

E TE ATUA TOHUNGIA TE KUINI

KUPU APITI.

TERA pihi whenua katoa i roto i te Takiwa Porowintanga o Haaki Pei, e rua-tekau-ma-ono mano e toru rau eka i roto, nui ake iti iho ranei, e mohiotia ana ko Te Purahotangihia Poraka i runga i te mapi e takoto ana i te Tari Ruri i Nepia. Ko te rohe ki te Raki me te Marangai-ma-raki ko te Maungaharuru Poraka, te awa o Waikouau me nga Poraka o Arapawanui me Tangoio, ki te Tonga ko te Poraka o Morris me nga Poraka o Petane me Pakuratahi, ki te Hauauru ko te awa o Waiohinganga ara ko Te Esk; haunga ia te pihi i rahu-itia i roto i taua poraka mo nga kai-tuku reti, e wha rau nga, eka i roto, ka timata nei te rohe i tetahi raina tika tonu mai i te pito Marangai-ma-raki o te Pakuratahi Poraka i tetahi keeti kei te ara i waenganui o te whenua e tukua nei me te Pakuratahi Poraka, e haere whaka-te-raki tonu ana taua raina tae noa ki te awa e ahu tika tonu atu ana i te rere i roto i te awa koina te rohe i waenganui i te whenua e tukua nei me te Tangoio Poraka.

Panuitanga i raro i "Te Ture Whakatikatika i nga Ture Whenua Maori, 1883."

(L.S.) WILLIAM F. DRUMMOND JERVOIS, Kawana.
HE PANUITANGA.

NOTEMEA kua whakataua nga whenua i roto i te Kupu Apiti ki tenei ki tetahi tangata Maori o Niu Tireniki raro i etahi tikanga here, a kua puta te tono kia unuhia aua here:

Na he whakaatu tenei kia mohiotia ai tera ka unuhia tonutia te here i runga i taua whenua e Te Kawana, ina pahure nga ra e ono tekau i muri mai i te pereretanga o tenei Panuitanga ki te *Gazette* me te *Kahiti*.

He mea tuku atu i raro i te ringa o His Excellency Sir William Francis Drummond Jervois, Kawana o te Koroni o Niu Tireniki, he mea whakaputa ano i raro i te Hiiri o taua Koroni i Dunedin, i tenei te rua-tekau-ma-waru o nga ra o Nowema, i te tau o to tatou Ariki kotahi mano e waru rau e waru tekau ma wha.

HONE PARANIHI,
Minita mo te Taha Maori.

E TE ATUA TOHUNGIA TE KUINI!

KUPU APITI.

Ko tera pihi whenua katoa i te Takiwa o Poneke e rua eka e rua ruiri tekau paati i roto, nui ake iti iho ranei, ko taua pihi whenua Maori katoa e mohiotia ana ko Orangikaupapa Nama 5, ara ko Nama toru mano e toru rau e toru tekau ma ono, ko taua whenua katoa e manua te whakaaturanga i roto i te 229 o nga wharangi o te Pakapuka Rehiata Karauna Karaati, Nama 21.

Me tera pihi whenua katoa hoki i roto i te Kaute o Hutt, e toru eka e whitu paati i roto, nui ake iti iho ranei, ara ko Rota Nama 10 i runga i te mapi o Orangikaupapa, Whenua Rahui Maori, ko taua whenua katoa e manua te whakaaturanga i roto i te 234 o nga wharangi o Te Pakapuka Rehiata Tiwhikete Nama 21.

Panuitanga i raro i "Te Ture Whakatikatika i nga Ture Whenua Maori, 1883."

(L.S.) WILLIAM F. DRUMMOND JERVOIS, Kawana.

HE PANUITANGA.

NOTEMEA kua whakataua te whenua i roto i te Kupu Apiti ki tenei ki tetahi tangata Maori o Niu Tireniki raro i etahi tikanga here, a kua puta te tono kia unuhia taua here:

Na he whakaatu tenei kia mohiotia ai tera ka unuhia te here i runga i taua whenua e Te Kawana, mo tetahi wa ina pahure nga ra e ono tekau i muri mai i te pereretanga o tenei Panuitanga ki te *Gazette* me te *Kahiti*, he mea kia taea ai te rihi taua whenua mo nga tau e iwa timata atu i te 10 nga ra o Hanuere kotahi mau e waru rau e iwa tekau ma ono.

He mea tuku atu i raro i te ringa o His Excellency Sir William Francis Drummond Jervois, Kawana o te Koroni o Niu Tireniki, he mea whakaputa ano i raro i te Hiiri o taua Koroni i te Whare o te Kawana i Poneke, i tenei te rua-tekau-ma-rima o nga ra o Oketopa, i te tau o to tatou Ariki kotahi mano e waru rau e waru tekau ma wha.

HONE PARANIHI,
Minita mo te Taha Maori.

E TE ATUA TOHUNGIA TE KUINI

KUPU APITI.

TERA pihi whenua katoa i roto i te Takiwa o Oeo, kotahi mano e whitu rau e iwa tekau ma rua eka kotahi ruiri i roto,